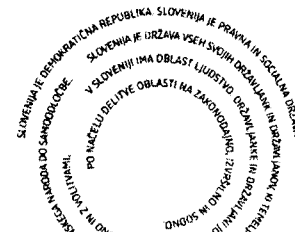

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 94 00, f: 01 478 98 45, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

**SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
(prvopodpisana Anita Koleča)**

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	22 -11- 2017
Šifra:	010-01/17-18/1
Povezava:	
EPA:	2386-VII
Sign. zn.:	EU:
Kratika:	

Ljubljana, 22. november 2017

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1, 109/08. 39/11, 48/12) ter 114. in 115. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) vlagamo podpisane poslanke in poslanci

**PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O DOSTOPU DO INFORMACIJ JAVNEGA
ZNAČAJA**

ki vam ga pošiljamo v obravnavo in sprejem po skrajšanem postopku na podlagi 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije.

Na sejah Državnega zbora in na sejah matičnega delovnega telesa bo v imenu predlagateljev sodelovala Anita Koleča.

Priloga:

- predlog zakona
- podpisi poslank in poslancev

PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O DOSTOPU DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Pravica dostopa do informacij javnega značaja je temeljna človekova pravica, zagotovljena v drugem odstavku 39. člena Ustave Republike Slovenije¹. Pravica dostopa do informacij javnega značaja predstavlja ključno sredstvo v boju za odprto, pregledno in zato bolj odgovorno delovanje javne uprave, zakonsko pa je konkretizirana v Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju: **ZDIJZ**)².

Namen ZDIJZ je zagotoviti javnost in odprtost delovanja organov javnega sektorja ter uresničevanje pravice fizičnih in pravnih oseb, da pridobijo informacije javnega značaja. Zakon ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb.

Za zagotavljanje pravice dostopa do informacij je pomembno, da so postopki po ZDIJZ za prosilce enostavni in da je omogočeno, da ti do informacij pridejo relativno hitro. V skladu z navedenim, zakonodaja predpisuje rok 20 delovnih dni v katerem morajo zavezanci odločiti o vlogi. Prav tako je pomembno, da prosičev ne zadane plačilo prekomernih stroškov, saj je dostop do informacij temeljna pravica. V skladu z zakonodajo, prosilcu v postopku po ZDIJZ ni potrebno plačati upravne takse.

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja za vprašanja, ki jih zakon ne ureja, napotuje na uporabo Zakona o splošnem upravnem postopku (v nadaljevanju: **ZUP**)³. Institut stranske udeležbe v postopku po ZDIJZ v splošnem omogoča, da organ prve stopnje, ki prejme zahtevo za dostop do informacij javnega značaja, v postopek vključi kot stranske udeležence tiste tretje osebe, ki izkažejo pravni interes (43. člen ZUP). Pravico sodelovanja v postopku po ZDIJZ imajo torej osebe, na katerih pravice in obveznosti bi lahko vplivala odločitev zavezanca o vloženih zahtevi za dostop. Če je na primer med zainteresirano stranko in zavezancem sporno, ali so zahtevani podatki prosto dostopni javnosti, mora v ugotovitvenem postopku, ki ga vodi zavezanec, oseba od katere podatki izvirajo (fizična ali pravna oseba), dobiti možnost navajanja dejstev, predlaganja dokazov in odgovarjanja na nasprotno navedbe in dokaze glede obstoja morebitnih zakonskih izjem oziroma razkritja zahtevane informacije.⁴

V skladu z ZDIJZ so podatki o porabi javnih sredstev, na podlagi 1. alineje 3. odstavka 6. člena, praviloma vedno javni. V sodni praksi že obstajajo primeri, ko se je zastavilo vprašanje stranske udeležbe v postopku v katerem je prosilec zahteval dostop do takšnih »absolutno«

¹ Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04 in 68/06.

² Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US in 102/15.

³ Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13.

⁴ Sodba Upravnega sodišča opr. št. U 2409/2005-20 z dne 21.3.2007.

javnih podatkov in v katerih se sodišče ni odločilo za vključitev stranskih udeležencev v postopek. V primeru, ko je prosilec zahteval dostop do podatkov o plačah javnih uslužbencev v javnem zavodu je sodišče odločilo, da pritegnitev javnih uslužbencev, zaposlenih v javnem zavodu, ne bi mogla vplivati na zakonitost odločanja in zato njihova pritegnitev ni bila potrebna v konkretnem primeru.⁵ Upravno sodišče je bilo mnenja, da je že zakonodajalec opravil test sorazmernosti na splošni ravni, ko je uzakonil izjemo od izjeme (3. odstavek 6. člena ZDIJZ). Podobno stališče je sodišče zavzelo v primeru, kjer je šlo za vprašanje razkritja izplačila dodatne delovne uspešnosti v javnem zavodu. Tudi tu je sodišče navedlo, da so neutemeljene navedbe tožeče stranke, da bi morala tožena stranka k postopku pritegniti osebe, katerih pravice ali pravne koristi bi bile ogrožene z izdano odločbo. Glede na to, da je po 3. odstavku 6. člena ZDIJZ zavezanec po ZDIJZ dolžan razkriti prosilcu podatke, ki so predmet tega spora, prizadete stranke, na katere se podatki nanašajo, ne morejo vplivati na odločitev v tej zadevi.⁶ Podobno je sodišče odločilo v primeru, ko je bila vložena zahteva za seznam z imeni in priimki javnih uslužbencev, skupaj z bruto stroški in z dodatki, ki so jih posamezniki prejeli v določenem letu.⁷

V nekaterih primerih iz novejšje prakse je sodišče zavzelo drugačno interpretacijo. V treh odločbah Upravnega sodišča iz leta 2016⁸ je šlo za situacijo, ko je novinar zahteval osebne podatke, neposredno povezane z delom javnih uslužbencev. Sodišče je v vseh treh primerih odločilo, da gre za bistveno kršitev pravil postopka glede stranske udeležbe ter posledično nepopolno ugotovljena relevantna dejstva, zaradi česar se odločbe ne da preizkusiti in je zadevo vrnilo v ponovno odločanje.

Na problem v zvezi s tolmačenjem instituta stranske udeležbe, ki se je pojavil v zadnjem letu, v postopkih dostopa do informacij javnega značaja so opozorili tudi novinarji. V pozivu, ki ga je podpisalo Društvo novinarjev Slovenije, Transparency International, Sindikat novinarjev Slovenije ter Združenje novinarjev in publicistov, je naveden tudi konkreten primer, ko je Slovenski državni holding (v nadaljevanju: SDH) zavrnil zahtevo za dostop do informacij javnega značaja ter prosilcu naložil plačilo 342 evrov stroškov odvetniških storitev. V pozivu je tudi ponazoritev problema na konkretnem primeru:

»Problem lahko ponazorimo s primerom, ko bi nekdo želel informacijo o letnih ocenah javnih uslužbencev določenega ministrstva. To je informacija, ki je po ZDIJZ nesporno javna, gre za podatek o delovni uspešnosti javnega uslužbenca, kar je v odločbah potrdil tudi Informacijski pooblaščenec. Po trenutni razlagi stranske udeležbe v postopkih po ZDIJZ, pa je vsak od uslužbencev upravičen do stranske udeležbe v postopku, kljub temu, da na izid postopka ne more vplivati, ker gre za informacijo, ki je neposredno po ZDIJZ javna. Ministrstvo, za uslužbenca katerega bi prosilec zahteval podatke, bi lahko vse svoje uslužbence (npr. 500 oseb) pisno pozvalo k prigrasitvi v postopek. Vse pozive je po ZUP treba vročiti osebno in to v roku 15 delovnih dni, vsak od uslužbencev ima rok 8 delovnih dni za odgovor, v postopku pa ga lahko zastopa pooblaščenec, ki je po odvetniški tarifi upravičen do nagrade 140 evrov za zastopanje. V najboljšem primeru bi se v časovnem smislu posredovanje informacije zavleklo vsaj za mesec dni (v primeru težav pri vročanju pa še neprimerno bolj), kar je v

⁵ Sodba Upravnega sodišča opr. št. IU 1410/2010 z dne 25.5.2011.

⁶ Sodba Upravnega sodišča opr. št. IU 1003/2010 z dne 30.3.2011.

⁷ Sodba Upravnega sodišča op. št. IU 805/2012 z dne 27.11.2013.

⁸ Sodba Upravnega sodišča št. I U 1473/2015-15 z dne 22. 12. 2016, enako tudi sodba št. I U 1422/2015 z dne 30. 11. 2016 in sodba št. I U 1439/2015 z dne 10. 11. 2016.

nasprotju z načelom ekonomičnosti. Kar zadeva stroške, pa bi ti v primeru, da bi jih bil dolžan plačati prosilec, lahko znašali 70.000 evrov, kar je v nasprotju z načelom prostega dostopa.»

Novinarji menijo, da je udeležba tretjih oseb, kadar bi odločitev lahko vplivala na njihove pravice, potrebna, vendar pa menijo, da tretjih oseb ne gre klicati v postopek dostopa do informacij javnega značaja takrat, kadar gre za podatke, ki so po ZDIJZ določeni kot javni. Novinarji menijo, da navedeno razumevanje ZUP v postopkih po ZDIJZ ne omejuje zgolj dostopa do informacij javnega značaja državljanom na splošno, temveč otežuje in onemogoča delo novinarjev, raziskovalnih institucij in civilne družbe. Institut stranske udeležbe v postopkih dostopa do informacij, ki so nesporno javnega značaja, je v nasprotju z načelom odprte družbe in prostega pretoka podatkov pomembnih za javnost, ter državno upravo dejansko zapira pred državljani. Prelaganje stroškov odvetnikov stranskih udeležencev na prosilce ima odvrtačni učinek, saj novinarji pri svojih delodajalcih ne bodo dobili odobritve za zahtevo po informacijah oziroma pritožbo, če bo z njo povezano tveganje visokih stroškov, samostojni novinarji in drugi prosilci, pa se zaradi tveganja visokih finančnih stroškov za takšne zahteve sploh ne bodo odločali. Pozivanje stranskih udeležencev v postopek, kadar gre po ZDIJZ za nesporno javne informacije, tega tudi neupravičeno podaljšuje. Informacija, na katero mora novinar ali drugi prosilec čakati predolgo, nemalokrat izgubi vso vrednost, česar se zelo dobro zadevajo tudi tisti, ki želijo določeno informacijo skriti. Novinarji še menijo, da institut stranske udeležbe ruši dosedanje pridobitve ZDIJZ in izničuje njegov temeljni namen.

Da je udeležba tretjih oseb, kadar ti ne morejo vplivati na spremembo odločitve nesmiselna, je s sklepom⁹, v kateri se sicer posebej ni opredeljevalo do instituta stranske udeležbe, leta 2011 odločilo tudi Vrhovno sodišče, ki je s tem, ko je revizijo zavrglo, potrdilo sodbo ljubljanskega upravnega sodišča, v kateri je to navedlo: *"Neutemeljene so navedbe tožeče stranke (lekarna), da bi morala tožena stranka (IP) k postopku pritegniti osebe, katerih pravice ali pravne koristi bi bile ogrožene z izdano odločbo. Glede na to, da je po 3. odstavku 6. člena ZDIJZ zavezanec po ZDIJZ dolžan pokazati prosilcu podatke, ki so predmet tega spora, prizadete stranke, na katere se podatki nanašajo, ne morejo vplivati na odločitev v tej zadevi."*

Da je potrebno institut stranske udeležbe in s tem povezane stroške postopka v ZDIJZ urediti specialno glede na splošno ureditev v zakonodaji, ki ureja upravni postopek, meni tudi Informacijski pooblaščenec.¹⁰ Postopek dostopa do informacij javnega značaja je namreč poseben upravni postopek, ki glede urejanja določenih vprašanj odstopa do splošnega upravnega postopka (tako na primer postopek z neformalno zahtevo po 14. členu ZDIJZ, dopolnitev zahteve po 18. členu ZDIJZ, uradni zaznamek namesto ugodilne odločbe po 22. členu ZDIJZ itd). Udeležba tretjih oseb, na pravice ali koristi katerih bi lahko vplivala odločitev, je z vidika pravice do pravnega sredstva sicer pomembna, vendar pri tem ni mogoče spregledati vplivov, ki jih ima ta institut na izvrševanje pravice dostopa do informacij javnega značaja. Informacijski pooblaščenec je pri reševanju pritožbenih zadev v praksi ugotovil, da lahko nekritično slednje pravici stranskih udeležencev do udeležbe v postopkih povzroča nesorazmerno visoke stroške, poleg tega pa se zaradi tega tudi podaljšujejo postopki. Toliko bolj je zadeva nesorazmerna, če gre za podatke, ki so po zakonu absolutno javni.

⁹ https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/sodbe/vrhovno_sodisce/X_ips_187-2011_090-109-2010.pdf

¹⁰ Dopis Informacijskega pooblaščenca na Ministrstvo za javno upravo, št. 010-1/2017/99 z dne 3.10.2017.

44. člen ZUP določa, da mora organ ves čas med postopkom po uradni dolžnosti skrbeti za to, da so v postopku udeleženi vsi, na katerih *pravice* ali *pravne koristi* bi lahko vplivala odločitev. Ob tem pa mora biti podano "določeno razmerje stranskega udeleženca do upravne zadeve, to razmerje pa ureja materialni predpis, iz katerega izhaja, ali ima kdo kakšno pravico ali pravni interes v upravni zadevi, o kateri se odloča v upravnem postopku".¹¹ V primerih, ko so kot informacije javnega značaja zahtevani npr. (nevarovani) osebni podatki – na primer plače javnih uslužbencev ali funkcionarjev, takšno razmerje ni podano. Iz 1. alineje tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ izhaja, da se morajo javni uslužbenci, javni funkcionarji ter tisti, na katere se nanaša podatek v zvezi s porabo javnih sredstev, odpovedati določeni meri zasebnosti in dopustiti, da se javnost seznani z določenimi njihovimi osebnimi podatki. Čeprav bi Informacijski pooblaščenec ali organ v postopek pozval posameznika, da se izjasni o tem, ali naj se zahtevani podatki posredujejo, njegova izjava ne bi mogla vplivati na odločitev v postopku po ZDIJZ. Konkretni posameznik bi v postopku tako lahko varoval kvečjemu svoj dejanski, ne pa tudi pravni interes. Oseba, ki je le dejansko, ne pa tudi pravno zainteresirana za izid postopka, pa nima pravice do udeležbe v upravnem postopku.¹² Pravna korist, ki bi jo stranski udeleženec v postopku dostopa do informacij javnega značaja želel zasledovati, v ničemer ne more biti ogrožena, saj že sam zakon določa javnost zahtevanih podatkov, stranski udeleženec pa v takem primeru tudi ne more v ničemer vplivati na izid postopka dostopa do informacij javnega značaja.¹³

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga je, da v primeru, ko gre za očitno javno dostopne podatke, prosilci do slednjih lahko pridejo brez nepotrebnega zavlačevanja postopka, v razumnem roku in brez prekomernih oziroma nepričakovanih stroškov.

2.2 Temeljna načela predloga zakona

Najpomembnejši temeljni načeli, ki jih uresničuje ta predlog zakona, so:

- **načelo transparentnosti** zahteva, da so podatki o porabi javnih sredstev javno dostopni;
- **načelo enakopravnosti** zahteva, da je dostop do informacij javnega značaja zagotovljen vsakomur pod enakimi pogoji.

2.3 Poglavitne rešitve

S predlagano dopolnitvijo zakona se določa, da je (ne glede na določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek), v postopku z zahtevo za dostop do informacije javnega značaja ali

¹¹ Dr. Vilko Androjna, dr. Erik Kerševan: Upravno procesno pravo, GV založba, Ljubljana, 2006, str. 164.

¹² Prim. komentar 43. člena ZUP v Breznik in ostali: Zakon o splošnem upravnem postopku s komentarjem, GV založba, Ljubljana 2008, str. 177-193.

¹³ Kristina Kotnik Šumah: Ali institut stanske udeležbe učinkovito varuje pravice strank v postopkih dostopa do informacij javnega značaja?, XXIV. Dnevi slovenske uprave; objavljeno na: http://www.fu.uni-lj.si/fileadmin/user-files/Zalozba/DSU2017_E-zbornik_clankov.pdf.

ponovno uporabo, stranka postopka samo prosilec, kadar je predmet odločanja dostop do podatkov, za katere je z zakonom določeno, da so javni.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima dodatnih finančnih posledic za državni proračun. V bistvu pa bi lahko celo predstavljal prihranek sredstev pri delovanju Informacijskega pooblaščenca oziroma pri vodenju pritožbenih postopkov. Dodatnih sredstev za izvajanje predloga zakona ni treba zagotoviti.

Sprejem predlaganega zakona ne bo imel posledic tudi za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe dodatnih proračunskih sredstev v letu 2017 in 2018.

5. PRILAGOJENOST UREDITVE PRAVU EU IN PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH

5.1. Prilagojenost ureditve pravnemu redu Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

1. Kraljevina Švedska

Pravica dostopa do informacij javnega značaja na Švedskem je na ustavni ravni zelo široko varovana pravica, hkrati pa je Švedska poleg Finske država z najdaljšo tradicijo transparentnosti, saj je bil prvi (ustavni) zakon, ki zagotavlja pravico dostopa do informacij javnega značaja, sprejet že leta 1766.¹⁴

Pravica dostopa do informacij javnega značaja je na ustavni ravni varovana z določbo 1. člena 2. poglavja švedske Ustave (*Instrument of Government*), kot tudi z določbami 2. poglavja Zakona o svobodi tiska (*Freedom of the Press Act*), ki poleg Zakona o nasledstvu in Zakona o svobodi govora predstavljata dva izmed štirih temeljnih ustavnih zakonov. Predvsem slednji uvaja načelo prostega dostopa do informacij javnega značaja, s katerim razpolagajo organi javne oblasti, med katere uvršča tudi organe sodne in zakonodajne veje oblasti, hkrati pa določa sedem specifičnih interesov zaradi varovanja katerih so dopustne omejitve te pravice. Med varovane interese uvršča (i) nacionalno varnost in odnose Švedske z drugimi državami ali mednarodnimi organizacijami, (ii) osrednjo finančno, monetarno ali

¹⁴ Zakon o svobodi tiska (*Freedom of the Press Act*).

tečajno politiko, (iii) postopek inšpekcije, nadzora ali izvrševanje druge nadzorne funkcije javne oblasti, (iv) interes pregona ali preprečitve kriminala, (v) javni ekonomski interesi, (vi) varstvo integritete in ekonomske zasebnosti posameznika in (vii) ohranitev živalskih in rastlinskih vrst.

Omejitve pravice dostopa do uradnih dokumentov so možne le zaradi varovanja zgoraj navedenih interesov in morajo biti določene v zakonu. Posebnost Švedske ureditve dostopa do uradnih dokumentov se poleg v več kot 200 letni tradiciji kaže predvsem v številnih zelo natančno in ozko določenih izjemah od prostega dostopa, opredeljenih v *Secrecy Act*.

Pravico dostopa do uradnih dokumentov ima na Švedskem vsaka fizična ali pravna oseba. Če organ na prvi stopnji zavrne zahtevo, ima prosilec pravico sprožiti upravni spor oziroma če je zavrnilno odločbo izdal državni organ, pravico do pritožbe na Vlado Kraljevine Švedske. Za razliko od Republike Slovenije Kraljevina Švedska ne pozna neodvisnega in samostojnega organa, ki bi odločal o pritožbah prosilcev zoper zavrnilne odločitve glede dostopa do dokumentov.

2. Republika Finska

Podobno kot za Švedsko, tudi za Republiko Finsko velja, da gre za državo z eno izmed najdaljših tradicij dostopa do uradnih dokumentov (prvi zakoni, ki so urejali javnost uradnih dokumentov so bili sprejeti že v 18. stoletju). Pravica dostopa javnosti do uradnih dokumentov je varovana z določbo 12. člena Ustave Republike Finske, ki določa, da so vsi dokumenti in drugi zapisi, s katerimi razpolagajo organi oblasti javni, če ni drugače določeno z zakonom. Vsakdo ima pravico dostopa do dokumentov in zapisov.

Zakon, ki ureja pravico dostopa javnosti do uradnih dokumentov in njene omejitve je zakon o odprtosti delovanja javne uprave (*Act on Openness of Government Activities*). Splošno načelo prostega dostopa do uradnih dokumentov je opredeljeno v 1. členu zakona, posebne določbe, ki jih določa področna zakonodaja, pa veljajo za pravico do navzočnosti na parlamentarnih obravnavah, občinskih svetih in drugih občinskih organih ter glede pravice do navzočnosti na sodnih obravnavah.¹⁵ Med zavezanca za dostop do uradnih dokumentov zakon uvršča tako (i) *organe izvršilne veje oblasti*, kot so državni organi in agencije, državna podjetja, organi lokalne samouprave, Banka Republike Finske ipd., (ii) *organe zakonodajne veje oblasti*: finski parlament, vključno z parlamentarnimi agencijami in ustanovami kot tudi (iii) *organe sodne veje oblasti*, vendar zgolj v delu sodne uprave.

Prosilcu v zahtevi za dostop do uradnega dokumenta ni potrebno izkazati pravnega interesa ali podati drugih razlogov za dostop. Organ mora o zahtevi za dostop odločiti nemudoma, vendar najkasneje v roku enega meseca od prejema zahteve. Zavrnitev zahteve za dostop mora biti obrazložena, prosilec pa lahko zoper zavrnilno odločbo sproži upravni spor. Razlogi zaradi katerih je dostop do dokumenta izjemoma dopustno zavrniti so določeni v 23. členu zakona, med drugim kadar bi razkritje dokumenta ogrozilo varstvo zasebnosti, poslovnih skrivnosti, nacionalne varnosti, mednarodnih odnosov Finske z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami, ekonomske in monetarne politike itd.

¹⁵ Glej npr. Act on Trial Publicity in The General Courts 30.3.2007/370.

3. Zvezna republika Nemčija

Nemčija je svoj prvi zakon o dostopu do informacij javnega značaja, dobila leta 2006 s sprejemom zveznega zakona o dostopu do informacij javnega značaja (*Gesetz zur Regelung des Zugangs zu Informationen des Bundes – Informationsfreiheitsgesetz - IFG*). Zakon v 1. členu vsakomur priznava pravico prostega dostopa do informacij s katerimi razpolagajo zvezne oblasti, pod pogoji in omejitvami, kot jih določa ta zakon. Informacija javnega značaja je v skladu z 2. členom vsak zapis, ki služi uradnim nalogam, ne glede na obliko v kateri se zapis nahaja. Osnutki in zapiski, ki niso namenjeni vključitvi v uradni spis niso informacije javnega značaja. Zakon nadalje v 3. členu določa varstvo posebnih interesov, ki izjemoma upravičujejo zavrnitev dostopa do zaprosene informacije. V skladu z navedeno določbo se dostop do informacij javnega značaja lahko na primer zavrne, kadar bi razkritje informacije imelo škodljive posledice na interesih kot so varstvo mednarodnih odnosov, obrambe in drugih interesov varnostnih sil, interesov notranje ali zunanje varnosti države, nadzornih funkcij finančnih, konkurenčnih ali drugih regulativnih organov, zunanje finančne kontrole oziroma če bi razkritje informacije ogrozilo potek sodnega postopka, pravico strank do poštenega sojenja itd.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Sprejem zakona ne bo prinesel drugih posledic razen navedenih.

7. ZUNANJI STROKOVNJAK OZIROMA PRAVNA OSEBA, KI JE SODELOVAL/A PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA IN ZNESEK PLAČILA, KI GA JA ZA TO PREJEL/A:

Pri pripravi predloga zakona so predlagatelji upoštevali javni poziv za spremembo 26.a člena ZDIJZ oziroma predlog za nov 26.a člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja, ki so ga oblikovali v Društvu novinarjev Slovenije, Transparency International Slovenia, Sindikatu novinarjev Slovenije in Združenju novinarjev in publicistov. Omenjene organizacije za svoj predlog rešitve niso zahtevale oziroma prejele plačila.

8. RAZLOGI ZA OBRAVNAVO PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

Ker gre za manj zahtevno dopolnitev zakona, predlagamo, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US in 102/15), se za 26. členom doda nov 26.a člen, ki se glasi:

»26.a člen

(1) V postopku z zahtevo za dostop do informacije javnega značaja ali ponovno uporabo je stranka postopka samo prosilec, če je predmet odločanja dostop do podatkov, za katere je z zakonom določeno, da so javni.

(2) V postopku iz prejšnjega odstavka vsaka stranka nosi svoje stroške postopka.«.

Dosedanji 26.a člen postane 26.b člen.

2. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

S predlagano dopolnitvijo zakona se določa, da je (ne glede na določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek), v postopku z zahtevo za dostop do informacije javnega značaja ali ponovno uporabo, stranka postopka samo prosilec, kadar je predmet odločanja dostop do podatkov, za katere je z zakonom določeno, da so javni.

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja za vprašanja, ki jih zakon ne ureja, napotuje na uporabo Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP). 44. člen ZUP določa, da mora organ ves čas med postopkom po uradni dolžnosti skrbeti za to, da so v postopku udeleženi vsi, na katerih *pravice* ali *pravne koristi* bi lahko vplivala odločitev. Ob tem pa mora biti podano "določeno razmerje stranskega udeleženca do upravne zadeve, to razmerje pa ureja materialni predpis, iz katerega izhaja, ali ima kdo kakšno pravico ali pravni interes v upravni zadevi, o kateri se odloča v upravnem postopku " (dr. Vilko Androjna, dr. Erik Kerševan: Upravno procesno pravo, GV založba, Ljubljana, 2006, str. 164). V primerih, ko so kot informacije javnega značaja zahtevani npr. (nevarovani) osebni podatki – na primer plače javnih uslužbencev ali funkcionarjev, takšno razmerje ni podano. Iz 1. alineje tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ izhaja, da se morajo javni uslužbenci, javni funkcionarji ter tisti, na katere se nanaša podatek v zvezi s porabo javnih sredstev, odpovedati določeni meri zasebnosti in dopustiti, da se javnost seznani z določenimi njihovimi osebnimi podatki. Čeprav bi Informacijski pooblaščenec ali organ v postopek pozval posameznika, da se izjasni o tem, ali naj se zahtevani podatki posredujejo, njegova izjava ne bi mogla vplivati na odločitev v postopku po ZDIJZ. Konkretni posameznik bi v postopku tako lahko varoval kvečjemu svoj dejanski, ne pa tudi pravni interes. Oseba, ki je le dejansko, ne pa tudi pravno zainteresirana za izid postopka, pa nima pravice do udeležbe v upravnem postopku (prim. komentar 43. člena ZUP v Breznik in ostali: Zakon o splošnem upravnem postopku s komentarjem, GV založba, Ljubljana 2008, str. 177-193). Pravna korist, ki bi jo stranski udeleženec v postopku dostopa do informacij javnega značaja želel zasledovati, v ničemer ne more biti ogrožena, saj že sam zakon določa javnost zahtevanih podatkov, stranski udeleženec pa v takem primeru tudi ne more v ničemer vplivati na izid postopka dostopa do informacij javnega značaja. V skladu z navedenim prvi odstavek določa, da v primeru, ko je v postopku z zahtevo po ZDIJZ, predmet odločanja dostop do podatkov, za katere je z zakonom določeno, da so javni, je stranka postopka samo prosilec.

V drugem odstavku se predlaga, da v primerih iz prvega odstavka, vsaka stranka nosi svoje stroške postopka. S tem se prepreči, da bi moral prosilec, v primeru absolutno javnih podatkov, kriti več kot samo svoje stroške postopka.

K 2. členu

Člen določa pričetek veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE DOPOLNJUJEJO

26. člen (zavrnitev zahteve)

Organ lahko v celoti ali delno zavrne zahtevo prosilca, če ugotovi, da zahtevani podatek oziroma dokument pomeni izjemo po 5.a ali 6. členu tega zakona.

Podpisi poslank in poslancev PS SMC

Anita Kolša

dr. Simona Kustec Lipicer

Urška Ban

dr. Milan Brglez

mag. Tanja Cink

Erika Dekleva

Marjan Dolinšek

Marko Ferluga

Irena Grošelj Košnik

dr. Mitja Horvat

mag. Aleksander Kavčič

Ksenija Korenjak Kramar

Irena Kotnik

mag. Bojan Krajnc

Teja Ljubič

Jani Möderndorfer

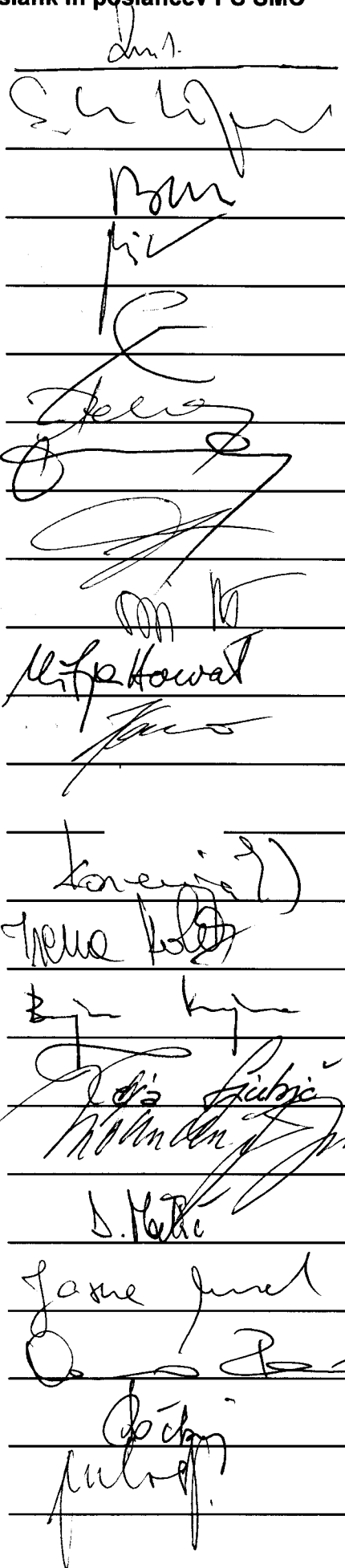
dr. Dragan Matić

dr. Jasna Murgel

Andreja Potočnik

Vlasta Počkaj

Ivan Prelog

Dušan Radič

mag. Branislav Rajić

Danilo Anton Ranc

Kamal Izidor Shaker

Janja Sluga

Vojka Šergan

Ivan Škodnik

Maruša Škopac

Saša Tabakovič

Vesna Vervega

mag. Dušan Verbič

Simon Zajc

Igor Zorčič

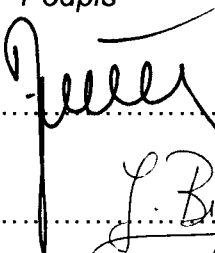
Branko Zorman

A series of handwritten signatures in black ink, each corresponding to a name on the left. The signatures are written on horizontal lines. The signatures vary in style, from cursive to more stylized or blocky. Some signatures are partially obscured by others or overlap. The names and their corresponding signatures are: Dušan Radič, mag. Branislav Rajić, Danilo Anton Ranc, Kamal Izidor Shaker, Janja Sluga, Vojka Šergan, Ivan Škodnik, Maruša Škopac, Saša Tabakovič, Vesna Vervega, mag. Dušan Verbič, Simon Zajc, Igor Zorčič, and Branko Zorman.

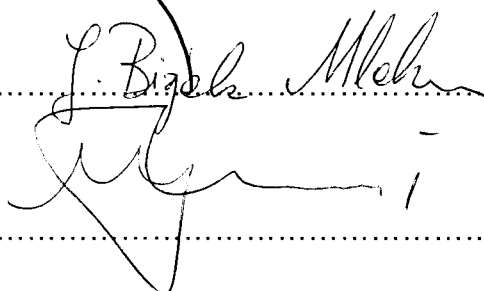
Ime in priimek

Podpis

Franc Jurša

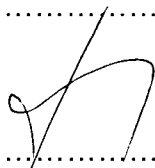
Mag. Julijana Bizjak Mlakar

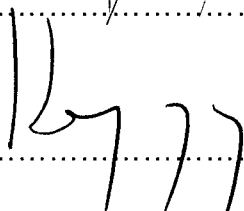
Tomaž Gantar

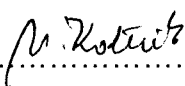
Primož Hainz

Ivan Hršak

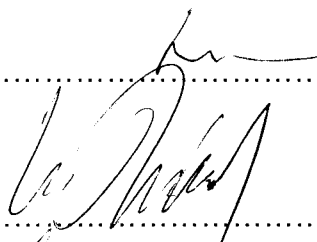
Benedikt Kopmajer

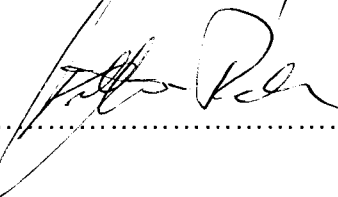
Marjana Kotnik Poropat

Marija Antonija Kovačič

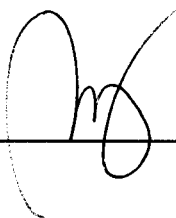
Marinka Levičar

Uroš Prikl

Peter Vilfan

Mag. Bojana Muršič

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'B' and a smaller 'M' joined together, is positioned above a solid horizontal line.